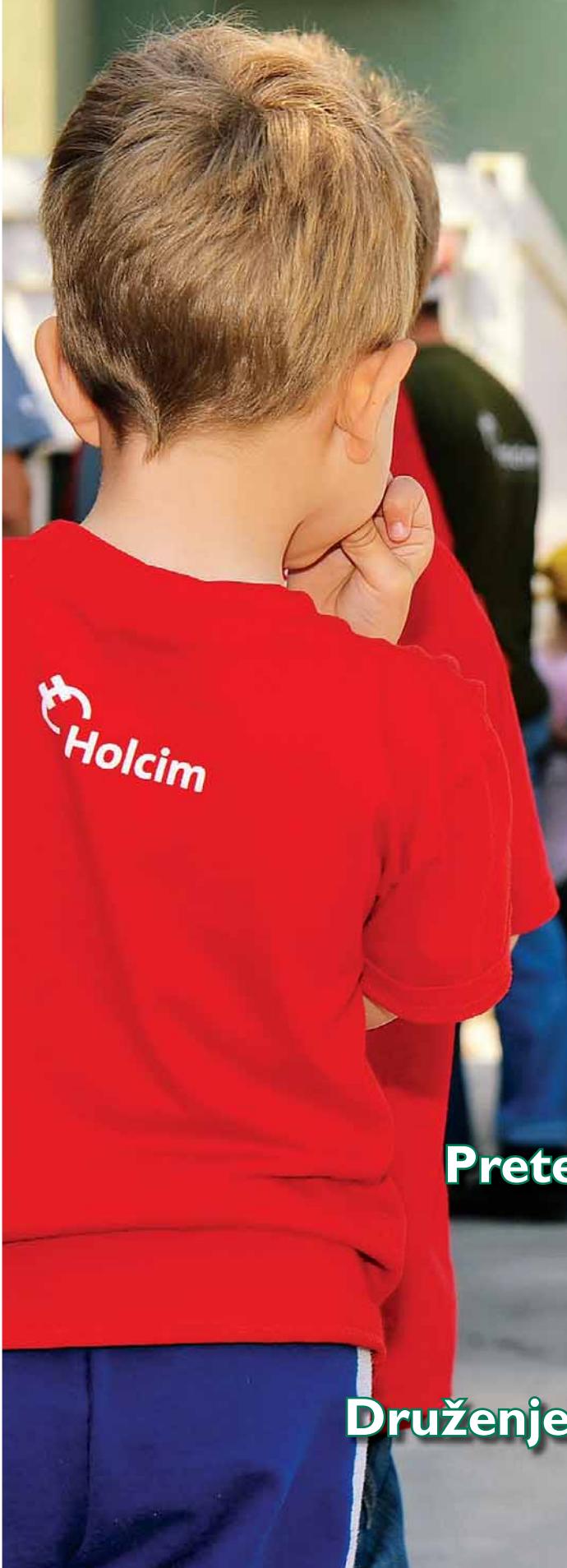

Ca je novega?

**Nova Poduzetnička zona
na površini od 8 hektara**

**Kako povećati učinkovitost
i uspješnost projekata**

Put zdravlja i prijateljstva

Preteča bioklimatske arhitekture

Zagorje kao iz bajke

Druženje bez negativne konkurenциje

Ca je novoga?

besplatni list za lokalnu zajednicu broj 20 proljeće 2008. godina VI

EKO DOSTAVA DO VAŠIH VRATA

Polaznici "Male škole ribolova" i članovi Društva športova na moru Koromačno dostavljaju "Ca je novega?" do vrata do lokalnoj zajednici oko Koromačna.

Drage čitateljice i čitatelji,

Nadam se da ste s veseljem dočekali toplige vrijeme koje nas, svake godine sve brže i brže, uvodi u mnogima najdraže godišnje doba – ljetu. Svaki put dok uživam u sunčevim zrakama i njihovoj toplini, pomislim na to kolika je to zapravo neizmjerna količina energije. A ona nam je stalno i neophodno potrebna, za sve ono što radimo svakoga dana. Bez nje ne možemo. Dobivamo je iz prirode, odnosno iz nažalost neobnovljivih rezervi fosilnih sirovina. Za sada stvar funkcioniра, ali tko zna kako će biti za stotinjak, ili možda već za desetak godina. Često čujemo da moramo misliti na buduće naraštaje i ostaviti im svijet barem jednak dobar kao što je ovaj u kojem živimo. Svaki doprinos i korak u tom smjeru više je nego dobrodošao. Zato smo u svojem djelovanju odlučili biti odgovorni i kontinuirano brinuti o okolišu. Jedan od načina za to jest i upotreba zamjenskih goriva koja koristimo u našoj tvornici cementa u Koromačnu. Kako to činimo, svim zainteresiranim pokazali smo na ovogodišnjem Danu otvorenih vrata u samoj tvornici, a za one koji nisu bili tamo, u ovom broju donosimo opširnu reportazu.

Uz ljetu vežemo i još jednu, vrlo čestu asocijaciju – turizam. A on, kao što znamo, ne mora biti vezan isključivo uz more. O tome svjedoče brojne lokacije kontinentalne Hrvatske koje naprsto plijene svojom ljepotom i privlače sve više i više turista. Jedna od njih svakako je i Krapinsko-zagorska županija, prva u Hrvatskoj koja je odlučila stvoriti svoj brand i prepoznatljiv vizualni identitet. Tom su poslu pristupili vrlo ozbiljno, a pomogli su im stručnjaci iz prve hrvatske agencije specijalizirane baš za branding. Predstavljamo vam brand, ali i sam proces njegova stvaranja.

A da o svojem kraju brinu i u Varaždinskoj županiji, svjedoči i uređenje osam kilometara dugog Predragovog puta. Posao zajednički obavljaju Uprava Hrvatskih šuma – Uprava Koprivnica, gradovi Lepoglava i Ivanec te Općina Bednja, a sve u cilju priprema za predsvjetsko prvenstvo u preciznom slijetanju parajedrilicom u lipnju ove godine i Svjetskog prvenstva što će se na Ravnoj gori i na Ivančici održati 2009. godine.

U ovom ćete broju pronaći još čitav niz zanimljivih sadržaja. Izdvajamo priču s promocije glasovite lepoglavske čipke u Mađarskoj, izvješće s 9. Holcimovog Građanskog sata te priču o revitalizaciji legendarne Parenzane.

Ugodno čitanje, po mogućnosti negdje u debeloj hladovini.

Vaš Holcim,
Petra Martić

Ova je publikacija
tiskana na recikliranom
papiru.

sadržaj

Nedešćina

Nova Poduzetnička zona na površini od 8 hektara

3

Reportaža

Kako povećati učinkovitost i uspješnost projekata

4

Projekti

Kako unaprijediti sudjelovanje javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš

6

Reportaža

Radosni i sretni, obogaćeni novim poznanstvima

7

Buje

Put zdravlja i prijateljstva

8

Holcim

Upoznavanje građana s upotrebom zamjenskih goriva

10

Koromačno

Vošćica ponovno blista

13

Raša

Gustavo Pulitzer Finali – preteča bioklimatske arhitekture

14

Projekti

Zagorje kao iz bajke

16

Lepoglava

Lepoglava – grad partner mađarskog festivala čipke

18

Reportaža

Druženje bez negativne konkurenkcije

20

Koromačno

Društveni dom zasao u novim bojama Lepoglava

22

I žene znaju igrati nogomet!

24

Aktualnosti

Općina Raša

26

Općina Lepoglava

27

Ribe i recepti

Jastog – ambrozija u bodljikavom oklopu

28

Razgovor s načelnikom Općine Nedeščina

Nova Poduzetnička zona na površini od 8 hektara

UOpćini Sveta Nedelja posljednjih je godina učinjeno mnogo po pitanju ukupnog razvijanja ovoga dijela Labinštine. Uređenje općinskog središta, Svetе Nedelje ili Nedeščine, ali i najmanjeg kutka ove općine traje još i danas, čime se istovremeno radi na stvaranju iznimno povoljnijih uvjeta za daljnji gospodarski rast i život u ovome kraju. O poduzetničkim, gospodarskim i infrastrukturnim projektima koji su već u tijeku te o budućim planovima lokalne vlasti, razgovarali smo sa Srećkom Mohorovićem, načelnikom Općine Sveta Nedelja.

Mnogo se toga trenutačno (g)radi u vašoj općini...

▀ Tako je. Spomenut ću da je u tijeku obnova doma u Šumberu, što bi se trebalo dovršiti ovo-ga ljeta, proveden je i natječaj za gradnju obiteljskih kuća u Svetom Martinu, zatim se radi na projektu kanalizacije u Svetoj Nedelji i Štrmcu, u što je uključen Istarski vodovodni sustav. Postoji mogućnost da se isto to napravi i u Svetom Martinu. U planu je i izgradnja natkrivene bočarske dvorane u Nedeščini, pod kojom bi bio i bazen i sav drugi prateći sadržaj.

Novi zamah u gospodarstvu zasigurno će dati i nova Poduzetnička zona...

▀ Poduzetnička će se zona urediti na zemljištu između Nedeščine i naselja Tomažići, a ukupna joj je površina 8 hektara, što obuhvaća dvije parcele od po 4 hektara. Zasad smo dobili zahtjeve dvadesetak zainteresiranih poduzetnika, uglavnom s područja naše općine. O financiranju ovog projekta uskoro ćemo razgovarati s čelništvom Istarske županije.

Kojim bi, dakle, pravcem trebao ići gospodarski razvoj općine?

▀ Prostorni plan Općine već je donesen te je dosad imao dvije izmjene i dopune. Definirali smo i plan raspolažanja poljoprivrednim zemljištem, a radimo i na programu dugoročnog razvoja općine. Naglasak je na malom poduzetništvu.

Na drugoj strani općine imate kamenolom ...

▀ S prijašnjom direkcijom Kamenoloma Šumber dobro smo surađivali, a prema svim naznakama, dobra suradnja nastaviti će se i s Holcimom s kojim smo već dogovorili pomoći oko realizacije pojedinih projekata. Iduće se godine ide u sanaciju i asfaltiranje županijske ceste između staroga grada i kamenoloma.

Općina ima više poznatih vinogradara i vinara. Što se čini kako bi se ta djelatnost održala?

▀ Općina sufinancira kupnju sadnica vinove loze, kao i maslina i voćaka. Finansijski podupirimo studijske izlete i posjete sajmovima. Državnom koncesijom Dubrova i Sveti Martin trebali bi uskoro dobiti novih 100.000 trsova vinove loze, što je dio prije spomenutog općinskog plana raspolažanja poljoprivrednim zemljištem, a sa sobom će donijeti otvaranje novih vinskih podruma.

Srećko Mohorović,
Načelnikom Općine Nedeščina

Na Dan planete Zemlje održan 6. Sajam dobrih ideja

Kako povećati učinkovitost i uspješnost projekata

Svrha Sajma dobrih ideja, koji je kao takav jedinstven u Hrvatskoj, jest proširenje mreže korisnika dobrih projekata

Dražen Lušić iz Eko Liburnije, udruge za razvitak eko-turizma iz Rijeke

Na Holcimov natječaj za sponsorstva ove je godine pristiglo više od 300 projekata, a udruge i škole čiji su projekti izabrani okupile su se 22. travnja, na Dan planete Zemlje, na već 6. po redu Sajmu dobrih ideja. Udruga domaćin ove je godine bila Eko Liburnija iz Rijeke, koja nas je ugostila u Vrbniku na otoku Krku. Tri od ukupno 29 udruga i škola iz lokalnih zajednica u kojima Holcim posluje, predstavile su svoje projekte. Upravo te je projekte Holcim prepoznao kao one koji najbolje prate njegovu viziju razvoja civilnog društva i koji se u potpunosti uklapaju u Holcimova Načela sponzoriranja. Tako je Ivana Pražetina iz DIM-a, udruge za građansko obrazovanje i društveni razvoj iz Karlovca, predstavila projekt Radna Knjiž(n)ica za mlade u Karlovcu, Dražen Lušić iz Eko Liburnije, udruge za razvitak eko-turizma iz Rijeke, predstavio je projekt Anketa provedbe Arhuške konvencije u Hrvatskoj, a Alen Zbodulja iz Nezavisne udruge mladih iz Lepoglave prezentirao je Program razvoja civilnog društva u Lepoglavi. U nastavku Sajma održala se edukativna radionica o Holcimovim načelima sponzoriranja s naglaskom na pitanje: kako Holcim dodatnim objašnjenjem svojeg Načela sponzoriranja može unaprijediti suradnju s udrugama i školama, a sve u cilju jačanja civilnog društva. Radionicu je vodio i moderirao Žarko Horvat, Holcimov direktor industrijske ekologije, naglasivši da su i Sajam dobrih ideja i radio-

nica organizirani upravo na korist udruga. To je naime bila prilika da jedni druge savjetuju o tome kako povećati učinkovitost i uspješnost projekata, a međusobno motiviranje i umrežavanje omogućuje postizanje sinergije među njima.

"U suradnju s udrugama i školama unosimo puno energije, znanja i iskustava. Želja nam je proširiti glas o puno pozitivnih aktivnosti kojima se udruge uspješno bave. Svrha Sajma dobrih ideja, koji je kao takav jedinstven u Hrvatskoj, jest proširenje mreže

Ivana Pražetina iz DIM-a, udruge za građansko obrazovanje i društveni razvoj iz Karlovca

Alen Zbodulja iz Nezavisne udruge mladih iz Lepoglave

korisnika dobrih projekata", naglasio je Horvat.

Ostali dobitnici ovogodišnjih Holcimovih sponzorstava su CNS – Centar za neohumanističke studije iz Karlovca za projekt Moja prva knjiga – nacionalni natječaj za djecu i mlade, Dječji vrtić i jaslice Zipkica iz Zaboka za projekt Slušajmo zemlju kako diše, Dječji vrtić Pjerina Verbanac iz Labina za projekt Nije smeće sve za vreće, DŠM Koromačno iz Koromačna za projekt Mala škola ribolova, izrada morskog akvarija,

Gradsko društvo Crvenog križa iz Labina za projekt Sretni zajedno, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije za projekt Edukacijom u održivu budućnost, Odred izviđača Ivan Batelić iz Raše za projekt Kamp izviđača, Općina Klana za projekt Mreža šetnica, jahačkih, biciklističkih i planinarskih staza, Osnovna škola Ante Starčevića iz Lepoglave za projekt Uređenje voćnjaka, Osnovna škola Bistra za projekt Osnovnoškolci Bistre – aktivni u zaštiti okoliša, Osnovna škola Ivana Batelića iz Raše za projekt Kad se male ruke slože, Osnovna škola Ivana Rangera iz Ka-

menice za projekt Dobivanje certifikata Izvorno hrvatsko, Osnovna škola Izidora Poljaka iz Višnjice za projekt Okoliš škole, ogledalce naše, Osnovna škola Klana za projekt Edukativni radni listovi, Osnovna škola Ksavera Sandora Gjalskog iz Zaboka za projekt Sadimo za buduće generacije, Osnovna škola Mahično iz Karlovca za projekt Rodin zeleni san, Osnovna škola Mate Balote iz Buja za projekt Dani poticajne nastave, Planinarsko društvo Skitaci iz Labina za

projekt Edukativno-poučne staze na Skitači, PUT društvo za komuniciranje ambijenta iz Labina za projekt Dvostruka duga, Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske iz Zagreba za projekt Održiva gradnja – naša budućnost!, Eko grupa Srednje škole Mate Blažine

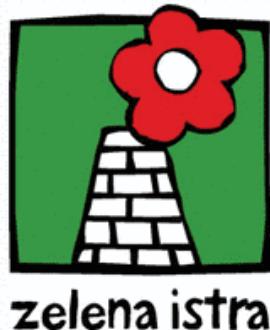
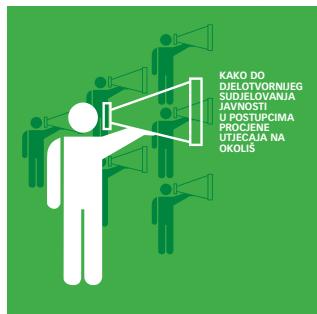

iz Labina za projekt Crne točke u okolišu, Udruga Eko – Zadar za projekt I ja sam dio prirode, Udruga Labin – Zdravi Grad za projekt Mladi poduzetnik, Udruga Nemesis iz Škrljeva za projekt Misli ekološki globalno, djeluj informatički lokalno, Udruga za promicanje inkluzije iz Zagreba za projekt I dalje stvaramo u radosti, 4. kolonija keramičara u Skitači i Udruga za zaštitu okoliša iz Karlovca za projekt Radio edukacija.

Zelena Istra organizira seminare o sudjelovanju javnosti

Kako unaprijediti sudjelovanje javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš

Prilika je ponuditi praktične savjete za organiziranje kvalitetnog sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš.

predsjednica Zelene Istre Dušica Radočić

Pravo javnosti da bude informirana, da komentira i sudjeluje u odlučivanju o pitanjima koja imaju direktni utjecaj na kvalitetu njihovog života jedno je od temeljnih prava u demokratskim društvima.

Zato nevladina Udruga "Zelena Istra", čija je misija zaštita okoliša i prirodnih bogatstava te društvena pravednost, u suradnji s lokalnim udrugama diljem Lijepe naše organizira seminare pod nazivom "Kako unaprijediti sudjelovanje javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš" u sklopu projekta "Mobilizacija javnosti za sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš".

Seminari su već uspješno održani 20. i 21. svibnja u Splitu i Pločama, a prema najavama sljedeći će se održati 16. lipnja u Puli, u prostorijama Gospodarske komore, na adresi Carrarina 5, od 10.00 do 16.00 sati. Slijedećeg dana seminar će se održati u Karlovcu, a 18. lipnja i u Varaždinu.

Posljednji planirani seminar održati će se 20. lipnja u Osijeku. Naknadno će biti objavljene i adrese održavanja seminara.

Cilj seminara je informirati širu javnost, tijela javne uprave i poslovni sektor o značenju sudjelovanja javnosti u postupcima PUO (procjene utjecaja na okoliš), o njegovom širem društvenom značaju, o procesu prilagodbe hrvatskih propisa te europskim standardima, ali i o tome zašto se do sada nismo pomakli od primjene minimalnih zakonskih obaveza sudjelovanja javnosti, zašto investitori ne vide pozitivne strane sudjelovanja javnosti i zašto dolazi do "zaustavite projekt" kampanja.

Uvođenje novih i boljih zakonskih mogućnosti za sudjelovanje javnosti u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš koje je u tijeku u RH, nije samo po sebi dovoljno za djelotvornu primjenu – nužno je i informiranje i edukacija o obvezama i mogućnostima svih sudionika koje mora teći paralelno s procesom usvajanja novih zakonskih propisa. I sa stajališta privatnog investitora ili tijela javne vlasti koje poduzima neki zahvat, dobro organizirano sudjelovanje javnosti može biti višestruko korisno, rekla nam je predsjednica Zelene Istre Dušica Radočić.

Organizatori pozivaju sve zainteresirane strane da se odazovu ovom pozivu na seminar jer će to biti prilika da se pokuša odgovoriti na pitanje o tome što doprinosi uspjehu sudjelovanja javnosti te ponuditi praktične savjete za organiziranje kvalitetnog sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš.

Za sve informacije o seminarima možete kontaktirati gđu. Dušicu Radočić, voditeljicu projekta na 052 506 065, ili se više informirati na stranici projekta <http://mojapuo.zelena-istra.hr/bin/view/MojaPUO>.

Donacija Caritasa Župe Sveti Lovreč Labinski

Radosni i sretni, obogaćeni novim poznanstvima

Vrijedni članovi i simpatizeri, svi volonteri Župnoga Caritasa Sveti Lovreč Labinski koji postoji već četvrta godinu i od početka je vrlo aktivna, i ove su godine prikupljali i uspješno prikupili razne potrepštine i slatkiše koje su namijenili nepokretnoj djeci, štićenicima Specijalne bolnice za kronične bolesti u Gornjoj Bistri. 12. su travnja Đurđa Prskalo, Doro Višković i vozač Ivica Radonić krenuli za Bistru. Sa sobom su ponijeli kombi pun paketa što su ih mještani iz lokalne zajednice Koromačna i okolice brižljivo i s mnogo ljubavi donirali župnom Caritasu. No, nešto mnogo važnije ponijeli su i donijeli u sebi. A to je ljubav koju u sebi nose prema svakome tko je nemoćan i tko treba pomoći i njegu drugih. Jer Caritas nije samo prikupljanje odjeće i hrane, Caritas je prije svega pružanje ljubavi i druženje sa starijim ili bolesnim osobama koje trebaju malo pažnje. Zadatak je župnoga Caritasa da pomogne zajednici, ali i da senzibilizira, informira i educira. Aktivnosti Caritasa ne smiju se svesti samo na po-

djelu odjeće i hrane jer se time rješava samo dio problema, zaključili su volonteri Župnoga Caritasa. Inače, Specijalna bolnica za kronične dječje bolesti Gornja Bistra smještena je u dvoruca grofa Oršića, te iako je napravljena prenamjena, dvorac nije izgubio na svojoj posebnosti, a središnja dvorana, koja je nekad bila namijenjena za plesove, danas ustupa mjesto plemenitijim sadržajima. Cilj posjeta bio je i ohrabriti štićenike i pokazati im da nisu zaboravljeni. Razišli su se svi radosni i sretni, obogaćeni novim poznanstvima.

volonteri Župnoga Caritasa Sveti Lovreč Labinski; Paolo Diminić, Đurđa Prskalo, Lorena Radonić, Noela Višković, Irene Dobrić i Doro Višković

A aktivnosti kojima se u četiri godine svog postoјanja bavio Caritas ove župe ima dosta: pomagalo se potrebitima u Kninu i Donjoj Bistri, ali i bolesnicima i nemoćnima u različitim umirovljeničkim domovima, potvrdila nam je Đurđa Prskalo, voditeljica. U planu je nastavak već tradicionalnih programa, u provedbu kojih će, nuda se sadašnje vodstvo ovoga Caritasa, sudjelovati više volontera. Naša su vrata otvorena svima. Svi ljudi dobre volje dobro su nam došli. Pridružite nam se! – poručuje vedro društvo Caritasa i zahvaljuje svima koji su im pomogli u ovoj akciji. Ovom prilikom pozivaju da se u ovakve akcije uključe i drugi koji nisu članovi Caritasa.

Trasa legendarne Parenzane u većem je dijelu obnovljena za pješake, bicikliste i druge ljubitelje prirode

Put zdravlja i prijateljstva

Trasu Parenzane sve više pronalaze i stranci, ljubitelji prirode, pa će ona tako postati neizostavni dio turističke ponude.

Ukotračna željeznička pruga od Trsta do Poreča, već u samom početku gradnje nazvana Parenzana, mnogo je značila za područja kojima je prolazila. Gradnja je počela 1900. godine, a završena je dvije godine kasnije, što je bio graditeljski pothvat čak i za današnja vremena. Pruga je nestala koncem kolovoza 1935. godine, ali ostala su sjećanja na vlak koji je prevozio ljudi i robu, sudbine i životne priče. Pripe nekoliko godina rodila se ideja o obnovi

Uređena i nasuta staza

Tuneli su još uvijek u dobrom stanju

trase nekadašnje pruge, što su rado prihvatile sve lokalne sredine kroz koje je vijugala uskotračna pruga, izbjegavajući uzvisine i premošćujući udoline, naročito između Grožnjana i Vižinade, preko Motovuna. Nedavno je i službeno

otvorena obnovljena trasa, koju uvelike koriste biciklisti, šetači i drugi rekreativci.

Jedno od čvorišta bilo je u Bujama, a stara željeznička postaja i danas čuva uspomenu na dolazak prvog vlaka 1902. godine. Čak se taj dio grada i danas zove Stanica. Jedan dio trase prekinut je u poratnoj izgradnji upravo iza bujske stanice, izgrađeni su proizvodni pogoni, a sličnih primjera ima i u drugim dijelovima trase. Na tim se mjestima uglavnom rade premošćivanja, rekreativcima se nude nove dionice pa opet dalje trasom legendarne Parenzane. Velika sredstva iz međunarodnih fondova utrošena su u njezino uređenje, nasipavanje, sjeću raslinja, popravak ograde na vijaduktima koji i danas plijene svojom ljepotom i graditeljskim umijećem starih majstora.

Trasu Parenzane sve više pronalaze i stranci, lju-

Nekadašnja bujska željeznička stanica

bitelji prirode, pa će ona tako postati neizostavni dio turističke ponude.

“Pored biciklista, naših i stranih, uređena trasa Parenzane potaknula je i domaće stanovništvo na pješačenje pa je trasa tako postala svojevrsna šetnica – upravo ono što Bujama nedostaje”, kaže direktor Ureda TZ Buje Valter Bassanese, dodajući kako su se Grad Buje i TZ Buje, te Casino Mulin (čiji je vlasnik ustupio svoje zemljište za premošćivanje trase koja je tu prekinuta zbog

vodovoda) već od samog početka uključili u uređenje trase od same granice na Plovaniji, gdje je pruga ulazila u sadašnje područje Hrvatske.

“Od nekadašnje postaje Savudrija pa do Buja trasu još treba dodatno urediti i postaviti signalizaciju. Uz to, treba kvalitetno riješiti i dio na kojemu Istarski ipsislon siječe trasu. Ipak, veliki dio staze stalno se koristi, a sve više ljudi odlučuje se za “nordijsko hodanje”.

Svečano preko obnovljenog vijadukta kod Završja

“U uređenju staze kod Tribana sudjelovali su i sami mještani, tako da je dio prema Grožnjanu posve ureden, a isto tako i dalje do Vižinade”, dodaje Bassanese i iznosi ideju o prometovanju turističkog vlaka umjesto nekadašnjeg pravog vlaka. U svakom slučaju, trasa Parenzane postaje trasa zdravlja i prijateljstva, sukladno nazivu zajedničkog projekta obnove i održavanja, na što su se obvezale općine i gradovi kroz koje je prolazila.

Uređenje trase kod Tribana

Obiteljski trasom Parenzane

Dan otvorenih vrata u Holcimovojo tvornici cementa u Koromačnu 2008.

Upoznavanje građana s upotrebom zamjenskih goriva

Pojašnjena je hijerarhija postupanja s otpadom: spriječi, ponovno upotrijebi, recikliraj i tek na kraju odloži.

UHolcimovojo tvornici cementa u Koromačnu 9. svibnja održan je Dan otvorenih vrata. Ove godine u fokusu je bio proces korištenja zamjenskih goriva, a posjetitelji su mogli uživati u brojnim zabavnim, edukativnim i kulinarskim programima, dok je novoosnovana Udruga Turan, proistekla iz nekadašnje Građanske inicijative, organizirala Valmazzinghi kup.

Holcimov direktor industrijske ekologije Žarko Horvat ovoga je puta imao nešto više posla nego proteklih godina jer je posjetitelje trebao informirati o temi koja je predmet brojnih rasprava, iako o njoj često nedostaje pravih informacija i činjenica.

“Željeli smo pokazati da je danas, kada smo pritisnuti potrebotom za štednjom energije i očuvanjem prirodnih resursa, moguće iz otpada izvući ono što se može iskoristiti u proizvodnji. Uvjet je da to bude na način prihvatljiv okolišu i ljudima u tvorničkom okruženju. Naš stav je da je jedina moguća konцепцијa poslovanja ona koja objedinjuje gospodarski rast, poslovanje na društveno odgovoran način i očuvanje okoliša”, zaključio je Horvat.

Gostima su predstavljena sva četiri postrojenja za iskorištanje zamjenskih goriva: starih guma, mesno-koštanog brašna, ulja i goriva iz otpada. Mogli su razgledati uzorce tih goriva i putem panoa pratiti proces njihove upotrebe. Pri tom su po prvi put izneseni i podaci o kvaliteti zraka u prošloj godini, prikupljeni uz pomoć imisijske stanice u Koromačnu. Holcim je povodom 13. Dana otvorenih vrata svim posjetiteljima poklonio škovaceru i metlicu, proizvedene u pazinskoj tvrtki Daplast. Ovim putem poslane su dvi je poruke:

- Svatko od nas mora dati svoj doprinos u procesu gospodarenja otpadom, sukladno svojim mogućnostima.

- Svaki doprinos je značajan – ma koliko god malen i skroman na prvi pogled izgledao.

Nekoliko je puta naglašeno kako o količini otpada odlučuje svatko od nas te je pojašnjena hijerarhija postupanja s otpadom: spriječi, ponovno upotrijebi, recikliraj i tek na kraju odloži.

Nakon obilaska pogona i ručka u tvorničkom

kazali su svoje vještine, članovi PD Skitaci kako se penje po stijeni, osnovnoškolci su posadili stablo u tvorničkom parku, volonteri labinskog Crvenog križa besplatno su mjerili tlak, šećer i kolesterol, a održan je i kartički turnir.

U sklopu Valmazzinghi kupa ekipe No name, Favorit, Cement, Torcida i Sidro tone natjecale su se u Diga regati – veslanju tavama, metlama i perajama, potezanju konopa i malom nogometu. Pobjedio je Favorit, a drugi i treći bili su Sidro tone i Torcida. U Konop kupu pobijedilo je Sidro tone, drugi je bio Favorit, dok je treće mjesto osvojila ekipa No name. U malonogometnom Taraca kupu najbolja je bila ekipa No name, drugi je bio Favorit, a treće Sidro tone. Za prva mesta uručeni su trajni pehari, a Favorit je dobio i prijelazni, kojega će zadržati ona ekipa koja ga osvoji tri puta zaredom ili pet puta s prekidima. Druženje je okončano podjelom majica sponzora Holcima i roštiljdom.

Kao i proteklih godina, Holcim je u ime 800 posjetitelja uplatio po 10 kuna u korist Lige protiv raka Labin te je tako prikupio 8.000 kuna.

Osim u Koromačnu, Dan otvorenih vrata održat će se na jesen u još sedam Holcimovih pogona u Hrvatskoj.

Akcija čišćenja Koromačna i okolice

Vošćica ponovno blista

Ovo je doista bilo potrebno Koromačnu i Vošćici”, složili su se Robi Cavenago i Eler Dobrić, govoreći o akciji čišćenja plaže u tom mjestu, organizirane 3. svibnja, tjeđan dana prije tradicionalnog Holcimovog Dana otvorenih vrata. Samo je jedan sudionik akcije iz barke na obalu prebacio čak nekoliko desetaka crnih vreća ispunjenih plastikom, starim bocama i metalom, a da ne spominjemo “ulov” preostalih tridesetak mlađih mještana i članova raznih udruga. Na obali su čekali djelatnici raškog komunalnog poduzeća “Tim Arsa”, koji su prikupljeno smeće spremno odvezli. Prošlo je već podosta godina otkako je organizirana slična akcija pa se nakupilo i smeća. Poznato je da u moru završi štošta, a valovi često smeće odnesu na plaže. Jedna od njih je i Vošćica, za koju Eler Dobrić kaže da se ubraja među najatraktivnije lokacije na ovom području. Ona je svo-

jim položajem vezana na lokalitet Turan, po kojem je ime dobila i udruga koja je pokrenula akciju. U njoj su sudjelovali i Društvo športova na moru Koromačno, Stolno teniski klub Brovinje i lokalna zajednica, a podržali su je Općina Raša, Turistička zajednica i Holcim. Eler nam je kazao kako bi bilo dobro da se u neku od idućih akcija uključe i vlasnici apartmana, koji također imaju koristi od ovdješnjih prirodnih ljetova i njihove čistoće. Među sudionicima akcije bili su i Igor Dobrić, profesor pazinske srednje škole, kojeg se sjećaju i brojni labinski učenici dok je vodio zamjene u školi Mate Blažine. Ovoga puta predvodio je grupu djece stolnoteniskog kluba, koji su temeljito prošli plaže u okolini naselja Koromačno. Bio je tu i voditelj škole ribolova Vinicio Cavenago.

Uspješno provođenje akcije nije uspjela omesti ni lagana kiša, koja je počela sipiti oko 14 sati.

Poznato je da u moru završi štošta, a valovi često smeće odnesu na plaže.

Crkvu Svetе Barbare u Raši vratiti u prijašnje stanje

Gustavo Pulitzer Finali – preteča bioklimatske arhitekture

Moj je otac vodio računa o identitetu gradova koje je projektirao. Svako mjesto ima svoju specifičnu osobnost, poseban geografski smještaj, klimu i povijest.

Gustavo Pulitzer Finali bio je kozmopolit, a kao arhitekt veliku je pozornost posvećivao identitetu mjesta u kojemu je radio i koje je stvarao." Tako Natasha F. Pulitzer započinje priču o svome ocu, priznatom tršćanskom arhitektu i projektantu Raše. S Natashom smo razgovarali u Vicenzi, gdje ona trenutno boravi i radi zajedno sa svojim suprugom Sergiom Losom. Ondje joj je uručena i nagrada za životno djelo koju je Općina Raša posthumno dodijelila njezinom ocu prošle godine, u povodu Dana

Natasha F. Pulitzer

Gustavo Pulitzer

općine. Natasha Pulitzer izabrala je isti put kao i njezin otac: poznata je arhitektica koja je sa svojim suprugom u Italiji bila među prvima koji su u arhitekturi počeli promicati bioklimatski aspekt gradnje te energetsku i ekološku održivost.

Godinu 1935. Pulitzerova kći smatra prekretnicom u očevoj karijeri. Tada ga je, kao arhitekta poznatog po projektima gradnje različitih luku-suznih brodova, Guido Segre, direktor ACAI-a – tvrtke koja je upravljala rudnikom u Raši, angažirao da projektira danas najmlađi grad u Istri. Izgradnja Raše bila je dio programa Citta' di fondazione koji je pokrenut na temelju programa planske gradnje od 1928. godine, što su ga inicirale talijanske fašističke vlasti. U planu je bila izgradnja 12 gradova, među kojima su neki bili namijenjeni rudarima: prva je izgrađena Raša, zatim Carbonia na Sardiniji koja također nosi potpis Gustava Pulitzera Finalija, te Podlabin (Pozzo Littorio).

"Ambijenti koje je kreirao arhitekt Pulitzer Finali vrlo su ugodni za život. Moj je otac vodio računa o identitetu gradova koje je projektirao. Svako mjesto

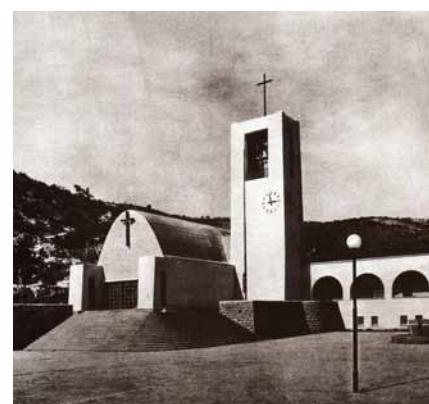
ima svoju specifičnu osobnost, poseban geografski smještaj, klimu i povijest. Projekti izgradnje Raše i Carbonije nude inovativna arhitektonска rješenja, poput crkve Svetе Barbare, ali i (re)interpretaciju mediteranske arhitekture koja obiluje elementima koji povezuju vanjski i unutarnji prostor, kao što su verande, trijemovi, odrine“ kaže Natasha Pulitzer. Raša sama još nije posjetila, ali je po fotografijama koje je vidjela (zahvaljujući i predstavnicima lokalne vlasti) zaključila kako je u arhitekturi

ovoga grada došlo do nekih promjena pa se sadašnji izgled grada više u potpunosti ne poklapa sa zamislima njezina oca. To se prije svega odnosi na crkvu Svetе Barbare, zaštitni znak najmlađeg istarskog grada. Natasha Pulitzer smatra kako bi se loža raške crkve morala vratiti u prvo bitno stanje, odnosno kako bi, radi protoka zraka i svjetlosti, trebala biti otvorena, upravo kao što je zamislio i projektirao njezin otac.

Uvođenje umjetne rasvjete u prostoriju raške crkve gdje se održavaju mise naša sugovornica smatra narušavanjem izvornog projekta njezina oca, iako je svjesna činjenice da su preinake vjerojatno napravljene iz funkcionalnih razloga. Kaže kako je jedno od osnovnih obilježja mediteranske arhitekture štednja energije, o čemu je vodio računa i Pulitzer Finali, a zbog čega ga njezova kćer smatra pretečom bioklimatske arhitekture. Dodaje kako je u gradnji Raše koristio lokalne materijale i radnu snagu, i to na sasvim nov način. U svoj je rad uveo i posve moderan stil koji nije imao ništa zajedničkoga s tadašnjim

međunarodnim trendovima, ni s akademskim stilovima u arhitekturi, zaključila je Natasha F. Pulitzer. Uskoro i sama planira posjetiti Rašu, a možda i zajedno s lokalnom zajednicom sudjelovati u njezinu “dotjerivanju”, kao što je to već učinila u talijanskoj Carboniji. (Nadamo se da se neće razočarati današnjim izgledom ovoga zanimljivog gradića...)

Krapinsko-zagorska županija prva u nas
s vlastitim brandom

Zagorje kao iz bajke

*Image branda županije obuhvaća pojmove:
dobar, zelen, čaroban,
bajkovit te duhovno inspirativan.*

Krapinsko-zagorska županija prva je županija u Hrvatskoj koja je odlučila izgraditi svoj vlastiti prepoznatljivi brand i vizualni identitet. Za realizaciju tog opsežnog i

Krapinsko-zagorska županija

zahtjevnog posla angažiran je Brandoctor – prva specijalizirana branding agencija u Hrvatskoj.

Novi, zeleni logotip Krapinsko-zagorske županije već na prvi pogled djeluje optimistično i smirujuće i neodoljivo podsjeća na akvarel naslikan rukom djeteta. Međutim, ovdje nikako nije riječ o dječjoj igri, već o rezultatu pomno osmišljene i sistematski elaborirane kampanje stvaranja branda. I upravo činjenica da je rezultat toliko blizak idiličnom i bezbržnom dječjem svijetu, dovoljno govori o tome koliko su njegovi autori bili uspješni u njegovu kreiranju. Logotip povezuje nekoliko ključnih elemenata: slikoviti zagorski krajolik s brežuljcima, hižicama i rječicama te poslovčnu zagorsku gostoljubivost i toplinu pa tako budi asocijacije na nešto iskonsko i čarobno, gotovo bajkovito.

Prema riječima županice Sonje Borovčak, ideja za stvaranjem prepoznatljivog branda županije nastala je za vrijeme mandata njezine prethodnice Vlaste Hubicki, a ona ju je spremno podržala i nastavila, posve svjesna svih prednosti i ljepota koje ova županija posjeduje.

Prvi i osnovni zadatak čitavog procesa bio je brandu dati posve konkretno značenje. Stoga je agencija Brandoctor svoj rad podijelila u tri faze:

analizu, dijagnozu i terapiju. Najprije je obavljeno opširno istraživanje u županiji i izvan nje, a obuhvatilo je analizu slika u svijesti potrošača, ponude turističkih agencija i elemenata prepoznatljivosti. Rezultati su pokazali da većina ispitanika smatra kako je najpoznatije obilježje ove županije krapinski pračovjek. Pri spomenu Zagorja većina ih pak pomisli na brege, vinograde i vino. No gotovo svi kao pozitivnu asocijaciju na ovaj kraj ističu ljepotu prirode. Isto tako, prisutni su i dojmovi o Zagorcima kao dobrim i vrijednim ljudima. Postavljena dijagnoza ukazala je na nedostatak jedinstvene prepoznatljivosti

Županica Sonja Borovčak

županije te neiskorišteni potencijal svjetovne i sakralne arhitekture, znamenitosti gradova i mesta, prirodnih specifičnosti, tradicije, običaja, gastronomije i gospodarstva.

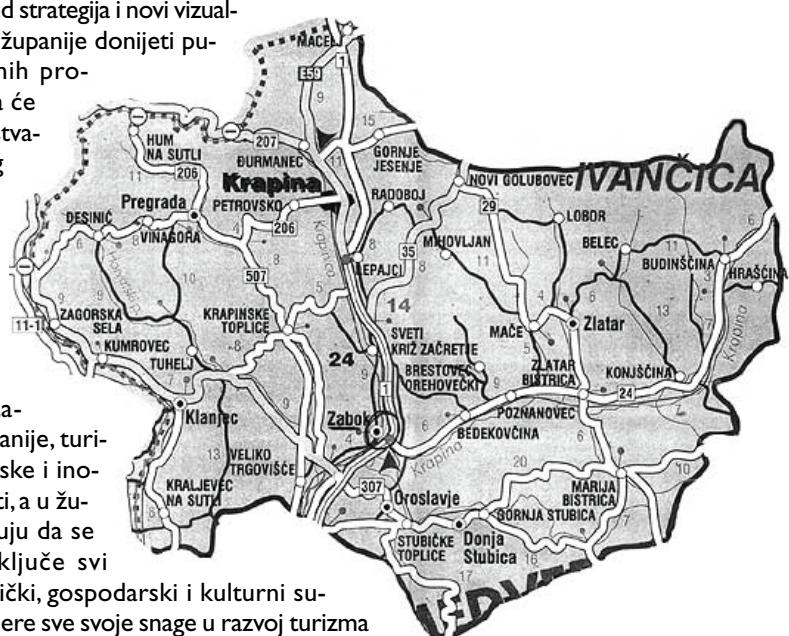
Budući da županija slikom i emocijama podsjeća na bajku, a gledajući iz zraka izgleda kao otvoreni dlan desne ruke, sama srž branda definirana je kao "Čarolija bajkovitog dlana". Prognoza koju je Brandoctor dao kaže da je riječ o mjestu koje će svojim izgledom i sadržajem stvoriti osjećaj opuštenosti, zanesenosti i užitka. Tako-zvana osobnost branda županije određuje kakva bi ona bila da je zamislimo kao osobu. Stoga su definirani atributi koji je najbolje opisuju: čarobno, bajkovito, tradicionalno, vedro, hrvatsko, smirujuće, slikovito, zeleno, plemenito, prirodno, bregovito, staro, tradicionalno, vedro, romantično... Image branda obuhvaća pojmove: dobar, zelen, čaroban, bajkovit te duhovno inspirativan.

Kako bi brand županije doista zaživio u svijesti potrošača, predloženi su i primjeri implementacije strategije branda. Među ostalim, tu su načini iskorištavanja potencijala zagorskih dvoraca, primjer pretvaranja dvorca Donje Oroslavje u živi muzej, kao i prijedlog otvaranja hotela šipanje s pet zvjezdica u blizini nalazišta Hušnjakovo. Navedeni su i razni prijedlozi poboljšanja turističkog smještaja, turističke i gastronomске ponude. Konačni zaključak je da pri samom spomenu imena branda potrošač mora osjetiti pregršt emocija ili asocijacije koje su jedinstvene samo za taj brand i koje će potaknuti potražnju

u svijesti potrošača.

Županica Borovčak uvjerenja je da će ova sistemska brand strategija i novi vizualni identitet županije donijeti puno pozitivnih promjena te da će doprinijeti stvaranju boljeg imagea županije i njezinih stanovnika. Određene su tri ciljne skupine: stanovnici županije, turisti iz Hrvatske i inozemni turisti, a u županiji očekuju da se u akciju uključe svi

važni turistički, gospodarski i kulturni subjekti i usmjeri sve svoje snage u razvoj turizma kao glavnog izvoznog proizvoda.

Najljepši uratci hrvatskih čipkarica na međunarodnom festivalu u gradiću Kiskunhalasu

Lepoglava – grad partner mađarskog festivala čipke

Posebno atraktivno bilo je predstavljanje posebne tehnike izrade domaćih čipki "na batiće"...

Na otvaranju festivala govorio je i lepoglavski gradonačelnik Marijan Škvarić

Lepoglava – grad partner na festivalu u Kiskuhalasu

Zahvaljujući Etnografskom muzeju iz Zagreba i njegovoj kustosici, Nerini Eckhel, u mađarskom gradiću Kiskunhalasu, poznatom po glasovitoj halasi čipki, predstavljeni su najraskošniji primjeri lepoglavske, paške i hvarske čipke. Hrvatsko se čipkarstvo tako posebno istaknulo u konkurenciji brojnih zemalja-izlagača, o čemu svjedoči i podatak da je ove godine upravo Hrvatska bila zemlja-partner, dok je Lepoglava – središte čuvene lepoglavske čipke, bila grad-partner.

"To je svakako rezultat višegodišnje suradnje s Mađarskom, čje su čipkarice ponovno prihvatile poziv da ove godine sudjeluju na 12. međunarodnom festivalu u Lepoglavi. Velik doprinos promidžbi hrvatskoga čipkarstva dale su i članice udruge Danica Brössler iz Lepoglave i udruge Franjo Budak iz Paga na čelu sa svojim voditeljicama Verom Dubovečak i Nedom Orosz. One su u Mađarsku stigle ranije radi postave izložbe," istaknuo je Mirko Varović iz lepoglavskog Organizacijskog odbora te je dodao da je u Mađarskoj bilo čak tridesetak sudionika iz Lepoglave.

O zavidnom prijemu hrvatskih čipki u Mađarskoj svjedoči i podatak da je pokrovitelj izložbe bio hrvatski veleposlanik u Budimpešti, Ivan Bandić, koji je, uz gradonačelnika Kiskunhalasa i predsjednicu kuratorija Zaslade "Halasi Csipke", imao čast pozdraviti okupljene na njezinu svečanom otvaranju. Gostima su se obratili i izaslanica ministra kulture Doris Kurtov i lepo-

Lepoglavska čipka bila je posebna tretirana na međunarodnom festivalu u Mađarskoj

glavski gradonačelnik Marijan Škvarić, dok je kustosica zagrebačkog Etnografskog muzeja posebno predstavila hrvatske čipke. U glazbenom dijelu programa sudjelovali su Ženski pjevački zbor August Šenoa iz Pečuha i Tamburaški sastav Lepoglavski kaj iz Lepoglave.

Posebno atraktivno bilo je predstavljanje posebne tehnike izrade domaćih čipki "na batiće" u kojoj je sudjelovalo deset čipkarica. Priređen je i sajam čipke te su prikazane svečane poštanske marke s motivima čipke, a gosti iz Lepoglave ponudili su i specijalitete lokalne kuhinje kao i lepoglavska vina.

Ulaganje Hrvatskih šuma, gradova Lepoglave i Ivaneca, te Općine Bednje

Uređuje se osam kilometara šumske ceste

Osam kilometara dug Predragov put, od lugarnice u podnožju do dvaju planinarskih domova na Ravnoj gori, uključujući južno i sjeverno uzletište za parajedriličare pretvoren je u veliko gradilište. Teškim strojevima Hrvatskih šuma – podružnice Koprivnička cesta se rekonstruira u cijeloj duljini. Navozi se šljunak, po teškom terenu proširuju se zavoji kako bi se omogućio prilaz autobusima, a radi proširenja ceste djelatnici Šumarije Ivanec na najkritičnijim lokacijama ruše stoljetna stabla i krče panjeve. Sav taj opsežan posao zajednički obavljaju Hrvatske šume – Uprava Koprivnica, gradovi Lepoglava i Ivanec te Općina Bednja, u cilju priprema za predsvjetsko prvenstvo u preciznom slijetanju parajedrilicom u lipnju ove godine i Svjetskog prvenstva što će se na Ravnoj gori i na Ivančici održati 2009. godine.

Ulaganje vrijedno preko 200.000 kuna zajedno financiraju sve zainteresirane strane, a najveći dio troškova snosi Grad Lepoglava. Pristupna cesta i pravci uređuju se i radi aktiviranja ukupnih turističkih tokova na Ravnoj gori, koja ima sjajne preduvjete za razvitak turizma. Kao najsjevernija hrvatska kraška planina zanimljiva je planinarima, speleolozima, alpinistima i znanstvenicima, zbog endemske flore i faune biologizma, a zbog brojnih staza i traktorskih putova

privlačna je i ljubiteljima ekstremnih sportova.

"U suradnji s Hrvatskim šumama radimo projekt uređivanja biciklističkih staza na Ravnoj gori, koji je izmjereno čak 50 kilometara. Usto, s Varaždinskoj županijom i Planinarskim društvom Ravna gora skloplili smo ugovor o uređivanju Filićeva doma s ciljem da postane centar škole u prirodi koju bi počinjali učenici iz cijele Varaždinske i okolnih županija. Financirali smo i asfaltiranje ceste od Kameničkog Podgorja do podnožja Ivančice te obnovu Lovaćkog doma Srnjak, koji sada može primiti 50 osoba", otkrio je gradonačelnik Lepoglave Marijan Škvarić.

Na lokaciji poznatoj kao Cimerplac u tijeku je sječa stabala i čišćenje terena, a potom će biti uređeno parkiralište, drvene nadstrešnice i kluppe za izletnike i planinare. Kod sjevernog starta uredit će se i prostor za kampiranje letačke elite iz cijelog svijeta. Pristupna cesta već je većim dijelom dovršena i ubuduće će svim izletnicima omogućiti nesmetan prilaz vozilima do planinarskih domova i do uzletišta. Zanimljivo je da cesta vodi pokraj prirodnih rariteta, među ostalim, i pokraj gorskog potoka u čijim je kraškim stijenama voda izdubla takozvane badnjeve, prirodne bazene. Iako izgledaju privlačno za kupanje, šumari to ne savjetuju budući da je voda u njima i ljeti – ledena.

Cesta do vrha Ravne gore popravlja se i proširuje teškim strojevima

Na Cimerplacu uredit će se parkiralište s drvenim klupama i nadstrešnicama za izletnike

Kod sjevernog starta uredit će se i prostor za kampiranje letačke elite iz cijelog svijeta.

Kako bi proširili cestu, šumski radnici ruše stabla crnogorce starja od 150 godina

Međužupanijska smotra Globe škola u Labinu

Druženje bez negativne konkurenциje

Učeničke su se ekipe natjecale u poznavanju atmosfere, hidrologije, pedologije i biometrije.

Iako je Međužupanijska smotra Globe škola u Labinu otvorena 1. travnja, svih četrdesetak učenika iz više od deset osnovnih i srednjih škola iz Rijeke, Pule, Pazina, Opatije i Malog Lošinja ozbiljno su shvatili ovo ekološko druženje. Labinska Globe grupa, dio međunarodnog projekta odgoja i obrazovanja za okoliš, slavi desetu godišnjicu rada, dok ekološka grupa ulazi u tridesete godine. Zbog toga su labinski srednjoškolci bili najbolji izbor za uvođenje u projekt novih sudionika.

Na druženju, na kojem nije bilo negativnog natjecateljskog naboja, učenici su posjetili dolinu Raše i rezervat magaraca Liburna. Tamo su se, doznajemo od Čede Perko, voditeljice labinske Globe radionice u sklopu Srednje škole Mate Blažine iz Labina, upoznali s metodologijom analize vode te uzeli uzorke iz odvodnih kanala. Učeničke su se ekipe natjecale i u terenskoj ori-

gentaciji i poznavanju sadržaja Globe programa, točnije atmosfere, hidrologije, pedologije i biometrije. Ekipe su bile mješovite, što znači da su ih činili učenici iz raznih srednjih i osnovnih škola. Ove godine u ekipe su se uključili i gosti iz Makedonije, točnije iz Srednje škole Orde Čopela iz Prilepa. Suradnja Globe škola Hrvatske i Makedonije započela je još 2000. godine, kada su predstavnici iz Makedonije sudjelovali kao promatrači na Državnoj smotri i natjecanju hrvatskih Globe škola, održanoj od 28. do 30. lipnja u Labinu, a domaćin je bila Srednja škola Mate Blažine.

– Kontakti i suradnja nastavljeni su na državnoj razini, pa su tako naši instruktori vodili radionice za makedonske nastavnike. Radionice su održane u Berovu i Skopju. Suradnja Srednje škole Mate Blažine i škole Odre Čopela počela je tijekom 2006., nakon što je profesorica Natalija Aceska iz Prilepa posjetila labinsku školu. Dogovorena je suradnja dopisivanjem preko interneta, rad na zajedničkim projektima uz korištenje

Globe protokola, posjete i upoznavanje učenika i nastavnika, a potpisani su i protokoli o suradnji. Zainteresirane su strane voljne zajednički raditi na programima zaštite okoliša uz istovremenu razmjenu informacija i iskustava koja uključuje i razmjenu učenika i nastavnika, sukladno mogućnostima obje škole.

“Potpisujući protokol o suradnji, škole pridonose razvoju i proširenju aktivnosti Globe programa te razvoju ekološke svijesti svih sudionika i unapređenju informatičkog i tehnoškog znanja”, izjavila je Čeda Perko. Inače, tijekom održavanja Međužupanijske smotre, makedonski učenici i njihovi nastavnici bili su smješteni u učeničkom domu, posjetili su Narodni muzej, obišli stari grad i turistički Rabac, a u poglavarstvu ih je primila dogradonačelnica Liliana Vale.

Na otvorenju u multimedijalnom centru gradačačkog gradonačelnika Tulio Demetlika pohvalio je suradnju s polaznicima eko grupe, koju je osnovala profesorica kemije Ljerka Lisica, dok je Vinko Vučić, voditelj državnog Globe povjerenstva pozvao na učenje i usvajanje novih vrijednosti. Prisutnima se obratila i Borjanka Smoyer iz riječke Agencije za odgoj i obrazovanje, kao i ravnatelj škole domaćina Čedomir Ružić, koji je podsjetio na brojne uspjehe što su ih bivši članovi eko grupe postigli u profesionalnom životu.

Izlet po Istri vodile su profesorice Božica Višković i Maksida Stanišić, a gosti su posjetili Pulu,

Poreč i Pazin. Osim za ekološke teme, bilo je mesta i za modnu reviju o temi Globe program. Koreograf i voditelj revije bio je profesor Aleksandar Taseski, profesor likovne umjetnosti i jedan od Globe voditelja u školi Orde Čopela. Učenicima čije su ekipe postigle najbolje rezultate uručene su prigodne nagrade. Sve su škole za svoj rad i prezentaciju dobitile pohvalu, a Državnom je povjerenstvu predloženo da se sve škole koje su sudjelovale i prezentirale svoj rad pozovu na Državnu smotru i natjecanje koja će se održati u svibnju u Tisnom na otoku Murteru. Otvaranju su prisustvovali i predstavnici udruga “Put” i “Liburna” kao i tvrtke Holcim, koja je novčano poduprla projekt.

Na 9. Građanskom satu u fokusu ponovno komunalni problemi

Društveni dom zasjao u novim bojama

Odgovarajući na primjedbe mještana zbog lošeg stanja stambenih zgrada, Horvat je najavio financiranje izmjera u vrijednosti od 25 tisuća kuna.

Komunalni problemi ponovno su se našli u središtu pozornosti na posljednjem Holcimovom građanskom satu, održanom sredinom ožujka u novoobnovljenoj hali društvenog doma u Koromačnu. Bila je to još jedna prilika da se otvoreno porazgovara o onome što muči građane Koromačna pa je tako bilo riječi o održavanju zajedničkih dijelova stambenih zgrada, zatim o problemima starijih osoba kojima treba dom umirovljenika, te o drugim aktualnim temama.

Skup je otvorio domaćin, Holcimov direktor industrijske ekologije Žarko Horvat, izvjestivši o

uređenje centra za gospodarenje otpadom na pulskom Kaštijunu, gdje bi se trebalo nalaziti postrojenje za proizvodnju tog goriva. Prema Horvatovim riječima, gorivo iz otpada će se u Koromačno transportirati u kontejnerima i iz njih prebacivati izravno u peć u kojoj će temperatura biti do 2000 stupnjeva Celzija.

prinovama u sklopu te tvrtke – Učka Kamenu i Učka Mineralu, koje rade u sklopu kamenoloma u Šumberu. Vezano uz smanjenje buke, za ovu je godinu najavio početak radova na hladnjacima u sklopu postrojenja u Koromačnu. Od ove godine počet će i mjerjenje dioksina i furana, četiri puta godišnje, dok su dosadašnja jednokratna godišnja mjerena pokazala količine bliske nuli i u granicama propisa, istaknuo je prvi čovjek za ekologiju u Holcimu. Sve ostale parametre već mjeri nova imisijska stanica, čije je očitavanje preuzeo Zavod za javno zdravstvo. Holcim već dulje vrijeme ima i uporabnu dozvolu za gorivo iz otpada, posebnu sirovину dobivenu selekcijom i odvajanjem otpada te njegovom obradom, međutim, preduvjet za njegovo korištenje je

Odgovarajući na primjedbe mještana zbog lošeg stanja stambenih zgrada, Horvat je najavio finansiranje izmjera u vrijednosti od 25 tisuća kuna. Naime, većina zgrada u Koromačnu nije upisana u katastar pa je prije obnove potrebno ishoditi rješenje o građevnoj čestici, što je nemoguće bez katastarskih izmjera. Po njegovim riječima, Holcim je spremna sudjelovati i u obnovi tih zgrada, ali prioritete bi morala odrediti šira zajednica.

Najsvečaniji dio večeri bilo je predstavljanje obnovljene dvorane društvenog doma, točnije dovršetak treće faze obnove te zgrade, u kojoj se nekad nalazilo kino. Govoreći o tom projektu, Sandra Višković istaknula je da je do sada uloženo ukupno 300 tisuća kuna te da će uskoro uslijediti i četvrta faza u kojoj će se obnoviti fasada. U prijašnjim zahvatima uređen je gornji kat, gdje već djeluju neke udruge, poput Crvenog križa i ribolovaca, dok je u posljednjim radovima postavljen parket te su obnovljeni i obojani zidovi. Zaključeno je da bi obnova morala biti gotova do kolovoza, a za završetak radova utrošit će se oko 160 tisuća kuna.

Na primjedbe mještana na upravljanje stanovima, djelatnosti koja je prošla kroz ruke različitih subjekata, od samoinicijativnog uređivanja, preko raške Tim Arse pa do sadašnjeg upravitelja, tvrtke Labinstan, raški načelnik Josip Knapić zalazio se za sastanak stanara s vodstvom Labinstana i Općine. Naime, i u Koromačnu, gdje je većina zgrada svojevoljno sklopila ugovore o

upravljanju s Labinstanom, postoje stanari koji ne mogu ili ne žele sudjelovati u svim investicijama, prihvaćenima odlukom većine stanara. Prema riječima Žarka Horvata, dosadašnji dogовори s geodetima išli su u smjeru dovršetka izmjera do konca travnja, pri čemu je geodet Branimir Fable iz Labina dao posebno povoljnu ponudu. Lino Dobrić uputio je Općini prijedlog za gradnju stanova za tržiste po posebnim uvjetima, pogodnim za kupnju mlađim obiteljima iz Koromačna i okolice. Nakon skupa Horvat je, odgovarajući na izjave o vožnji kamiona, kazao da provjeravaju tahografe svojih vozača, koji su redom prošli treninge sigurne vožnje, te da je to ujedno sve što im zakon dopušta da učine. Vozačima koji voze za treće tvrtke obično uruče uputu o sigurnoj vožnji, no tu uglavnom sve završava, uz nadu da se ona poštuje. Spremni su sufinancirati postavljanje ležećih policajaca, d nose li Općina odluku o posebnoj regulaciji prometa.

Na kraju skupa zasviralo se i zapjevalo čime je veselo okončan polugodišnji građanski sat.

U Lepoglavi je održan 3. Hrvatski festival ženskog nogometa

I žene znaju igrati nogomet!

23 ekipe mladih zaljubljenica u nogomet u dva festivalska dana pokazale su ono što se više ne viđa u takozvanom industrijskom nogometu

Treći Hrvatski festival ženskog nogometa u Lepoglavi dokazao se ne samo kao mjesto dobrog nogometa i fair-playa, već i kao festival razigrane mladosti. Kvaliteta viđenog pokazuje da ekipe što prije treba uključiti u natjecanja i poduzeti sve kako bi ženski nogomet stao rame uz rame s muškim." Poručio je to 18. svibnja, na svečanosti zatvaranja 3. Festivala ženskog nogometa, Šime Zidrum, član Izvršnog odbora Hrvatskog nogometnog saveza. I doista: 23 ekipe

Festival je zatvorio lepoglavski gradonačelnik Marijan Škvarić

Radost pobjedničkih ekipa

mladih zaljubljenica u nogomet iz čitave Hrvatske i BiH, na travnatim su terenima lepoglavskog SRC-a u dva festivalska dana pokazale ono što se više ne viđa u takozvanom industrijskom nogometu. A to su, kazao je koordinator CCPA-OFFS Hrvatska Velimir Suban iz Zagreba, pravi sportski potezi, stare, dobre tekme i sve ono što nogomet čini najvažnijom sporednom stvari na svijetu.

Nogometno zlato i veliki pehar osvojila je ekipa Pregrade, srebrnim medaljama okitile su se nogometnice zagrebačkog Agrama, dok je brončanim sjajem zasjala ekipa Marije Gorice kod Zaprešića. Najboljom igračicom proglašena je Iva Bukač (Agram Zagreb), dok je naslov najbolje mlade igračice osvojila njena klupska kolegica Ivona Vargec. Monika Požar iz riječke ekipе Jackpot I proglašena je najgolmanicom, dok se titulom najperspektivnije mlade igračice okitila Anja Limanović iz Novog Travnika.

Svi sudionici nagrađeni su paketima sportske opreme koje su osigurali organizatori, Ured CCPA-OFFS Zabavne škole nogometa u Zagrebu, lepoglavska Zajednica sportskih udruga na čelu s entuzijastima Stjepanom Fickom i Dam-

rom Kužirom i Grad Lepoglava.

"Formiranjem ženske nogometne ekipе i organizacijom triju hrvatskih festivala ženskog nogometa Lepoglava drugim, mnogo većim i bogatijim sredinama, može biti primjer kako se skrbi za djecu", poručio je Suban. U sklopu festivala održan je i okrugli stol o stanju ženskog nogometa u nas, na kojem se govorilo o brojnim ograničenjima koja prijeće njegov intenzivniji razvitak – o nedostatku interesa organizatora natjecanja, finansijskim problemima klubova, dominaciji muškog nogometa i slično. Dvodnevni festival zatvorio je gradonačelnik Lepoglave Marijan Škvarić.

Studenti Građevinskog fakulteta u posjeti Holcimu

Suradnja koja polako prerasta u tradiciju

Studenti Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 18. travnja 2008. godine posjetili su Holcimovu tvornicu cementa u Koromačnu i Holcimovu tvornicu betona u Industrijskoj zoni Kukuljanovo kraj Rijeke. Ovaj je posjet organiziran u sklopu nastave koju studenti slušaju na usmjerenu Materijali, na 4. godini dodiplomskog studija. Cilj posjeta bio je upoznati studente s procesima proizvodnje cementsa i betona.

Suradnja Zavoda za materijale Građevinskog fakulteta i tvrtke Holcim u organizaciji sličnih posjeta postoji već nekoliko godina i polako prerasta u tradiciju. Ove je godine u posjetu sudjelovalo dvadesetak studenata pod vodstvom doc.dr.sc. Ivane Banjad Pečur i znanstvenog novaka Bojana Milovanovića.

Obilazak je započeo kratkim predstavljanjem tvrtke Holcim, njezinog rada i značenja u svijetu i u Hrvatskoj. Studenti su zatim upoznati s Holcimovim načelima zaštite okoliša i važnosti razmišljanja o održivom razvoju pri proizvodnji cementa.

Obilazak proizvodnog procesa počeo je od površinskog kopa gdje su studentima objašnjeni procesi obrade sirovine. Budući da je riječ o studentima sa smjera Materijali, posebna pozornost posvećena je ispitivanjima koja se obavljaju na sirovini. Bilo je zanimljivo čuti koji se materijali koriste kao gorivo za rotacionu peć i na koji se način zbrinjava gorivi otpad. Mnogi od studenata bili su iznimno zainteresirani za tehnologiju proizvodnje cementa pa se grupa dugo zadržala u kontrolnoj sobi. Prezentiran je način nadzora i kontrole svakog koraka u proizvodnji klinkera, doziranju, pečenju, mljevenju i na kraju ispitivanju proizvoda što je posebno oduševilo

studente. Boravak u Koromačnu završio je druženjem studenata za vrijeme ručka u krugu same tvornice.

Nakon kraćeg putovanja studenti su stigli do Kukuljanova. Voditelj proizvodnje s izuzetnim im je entuzijazmom objasnio način rada tvornice betona. Pitanja studenata su se pretežno odnosila na tehnologiju proizvodnje, doziranje, miješanje i tvornice betona.

Na kraju posjeta, tvrtka Holcim studentima je ponudila mogućnost da ispune anonimnu anketu o posjetu.

Ova inicijativa govori o Holcimovoj želji i nastojanju da aktivno sudjeluje u obrazovanju studenata te da se kroz susrete s njima kontinuirano dodatno unaprijeđuje.

Zahvaljujemo Holcimu na odličnoj organizaciji obilaska i svim ljudima koji su nas vodili kroz tvornicu cementa i tvornicu betona!

Studenti su upoznati s Holcimovim načelima zaštite okoliša i važnosti razmišljanja o održivom razvoju pri proizvodnji cementa.

Slavonski specijaliteti u Raši

VINARI OPĆINE RAŠA PREDSTAVILI SE U KASTVU

Na trećoj po redu Ocjenjivačkoj smotri vinara Kastavštine što se u ožujku održala u Kastvu, svoja su vina predstavili vinari iz općine Raša. Tako su prezentirana vina Brovinja i okolice, kao i lavanda, lavandino ulje i smo-kve Damira Dobrića. Posjetitelji manifestacije upoznali su se i s vinom iz Topida, obitelji Tenčić, malvazije Nele Dobrić, te Elera i Elvisea Dobrića. Poziv je raška udruga "Ulika" dobila od organizatora, udruge "Belica" iz Kastva, čiji su predstavnici sudjelovali na prošlogodišnjem izdanju Smotre vina istočne Istre na Skitači. Kastavci su ujedno najavili svoj dolazak na istu manifestaciju ove godine. Predstavnici dviju udruga susrest će se i prigodom drugih događanja.

13. MEH NA SRCU U RAŠI

U Raši je 10. svibnja održan 13. "Meh na srcu", susret svirača na mehu, šurlama, dvojnicama, mešnicama i sopelicama Istre, koji već tradicionalno organizira raški RKUD "Rudar". Sudjelovali su svirači na istarskim autohtonim instrumentima s Labinštine, iz drugih dijelova Istre te s riječkoga područja. Voditelj programa bio je Josip Knapić, a pokrovitelji su bili Istarska županija, Općina Raša, te Turističke zajednice Grada Labina i Općine Raša.

OPĆINA RAŠA TRAŽI VIŠE PRIHODA ZA ODRŽAVANJE IZVORA VODE

Općina Raša očekuje da se na višim razinama odlučivanja povede više brige o izvorima pitke vode u ovom dijelu Labinštine, a traži i dodjelu više sredstava za njihovo održavanje. Raša iz svojih izvora Kokoti i Fonte Gaj pitkom vodom opskrbljuje gotovo čitavu Labinštinu, a problema s vodoopskrbom na lokalnoj razini ima više od susjednih općina. Prihodi koje Općina Raša dobiva od naknade za koncesiju nedostatni su za bilo kakve zahvate u cilju unaprijeđivanja vodoopskrbe u ovoj općini koja već godinama čeka izgradnju oko 14 km vodoopskrbne mreže za naselja Ravni i Drenje, požalio se nedavno raški načelnik Josip Knapić. Općini se vraća tek 30 posto, dok država od koncesije dobiva 70 posto. Općinska je vlast stoga odlučila pokrenuti inicijativu za izmjenu Zakona o finansiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema prijedlogu Općine Raša, izmjenom spomenutoga zakona prihodi od naknada za koncesiju za zahvaćanje voda za javnu vodoopskrbu podijelili bi se tako da lokalna samouprava dobije 70, a država 30 posto ukupnoga udjela.

SLAVONSKA VEČER U RAŠI

U Raši se početkom ožujka održala treća po redu Večer slavonske kuhinje. Predstavljanje slavonskih specijaliteta u Raši dio je programa suradnje folklornih društava RKUD-a "Rudar" iz Raše i KUD-a "Ivan Goran Kovačić" iz Velike. Rašani su još jednom mogli uživati u čobancu, kobasicama pečenicomama kao i u nezaobilaznom kulenu, hladetini i graševini. Slavonski specijaliteti u Rašu su privukli i brojne Labinjane. Kuhalo se i degustiralo uz slavonsku glazbu pod šatorom na središnjem Trgu Republike i oko njega. Raški folkloraši, domaćini susreta, već više godina gostuju u Velikoj kraj Požege, gdje se predstavljaju pjesmom i plesom, ali i istarskom kuhinjom.

Izbor za naj mamu

ZA LJEPŠI OKOLIŠ ŠKOLE 6000 KUNA

Učenici i učitelji Osnovne škole Izidora Poljaka u Višnjici kod Lepoglave u poludnevnoj su akciji okoliš školske zgrade i sportske dvorane ukrasili crvenim i zelenim favorima, čempresima, ružama i mnoštvom cvjetnih sadnica. U njihovu nabavu, kaže ravnatelj Stjepan Kaputić, uloženo je šest tisuća kuna. Pet tisuća školi je donirala tvrtka Holcim, dok su ostatak prikupili učenici i školski kolektiv. Zahvaljujući tome, prilaz školi i okoliš osvanuli su u cvjetnom ruhu, a usput su učenici od šikare i raslinja očistili i takozvanu Pečinku pokraj škole.

U POVODU MAJČINOG DANA, U DJEĆJEM VRTIĆU LEOGLAVA PRIREDENI IZBORI ZA NAJ MAMU 2008.

U natjecanju za izbor Naj mame, što ga već nekoliko godina zaredom provodi Dječji vrtić Lepoglava, u petak, 9. svibnja, najboljom mamom 2008. proglašena je Đurđica Bezek. Do ove laskave titule došla je tijekom izlucihi natjecanja u vrtičkim prostorima, gdje su se mame mališana svih dobi ogledale u raznim disciplinama – slaganju puzzli, igri čovjče ne ljuti se, crtajući, i drugim igrama. Razumljivo je da su igre bile zapravo najviše prilagođene djeci, koja su se pokazala kao mudri savjetnici i vrlo glasni navijači. Iako su u najužoj konkurenciji bile i Barica Cujzek, Mirjana Maček i Renata Zver, žiri u muškom sastavu pobjednicom je proglašio upravo mamu Đurđicu, koja je pobijedila u odlučujućoj disciplini, igri memory. Nakon izbora svi su, i veliki i mali, zapjevali i zaplesali uz bas, harmoniku i gitare grupe Klaruši iz Lepoglave.

KOMEMORACIJA NA SPOMEN-GROBLJU

U subotu, 26. travnja, na lepoglavskom spomen-groblju održana je velika komemoracija u povodu obilježavanja 63. obljetnice masovne likvidacije logoraša u bivšem ustaškom logoru u Lepoglavi. Na svečanosti, jednoj od najmasovnijih dosad, okupili su se antifašisti, bivši partizanski borci iz 1., 6. i 10. korpusa NOVJ, te rodbina stradalih logoraša iz cijele sjeverozapadne Hrvatske. O strahotama lepoglavskog logora govorio je član Predsjedništva SABH-a Krešimir Piškulić, a među gostima bili su i generali Josip Skupnjak i Rade Bulat.

5. SMOTRA PUHAČKIH ORKESTARA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Tradicionalno poznati kao zahvalna i obrazovana glazbena publika, građani Lepoglave u nedjelju 13. travnja popunili su tribine školske sportske dvorane i tako na najljepši način odigrali ulogu domaćina 5. smotre puhačkih orkestara Varaždinske županije. U programu su nastupili Limena glazba iz Bednje, Puhački orkestar grada Ludbrega, Limena glazba sv. Martin iz Brezničkoga Huma, Gradski puhački orkestar HŽ iz Varaždina i Limena glazba iz Lepoglave.

Jastog – ambrozija u bodljikavom oklopu

Jastog ili rarog, (lat. Palinurus vulgaris) pripada porodici palinuridae, skupini dekapodnih rakova. Uz rakovicu i hlapu on je najveći rak Jadranskog mora. Od vanjskih obilježja ističu se dugачka i hrapava ticala s izostankom kliješta, koja su inače karakteristična za većinu rakova. Tijelo je hrapavo i puno bodlja, što mu pomaže u obrani od neprijatelja, uglavnom hobotnica. Jastog je bespomoćan u doba presvlačenja, kad mijenja oklop koji je hitinske građe, što je razlog sporog rasta jastoga. Hrani se raznim bodljašima i ribom. Boja mu je smeđerumenkasta s nijansama žutila sa strana i po nogama. Dostiže dužinu do 45 cm i može biti težak do 5 kg. Srednja lovna težina iznosi oko 600 gr. Mrijesti se pri kraju jeseni i tijekom zime, a ženka pod zatkom oklopa nosi i do 30 tisuća jajašca. Meso jastoga je odličnog ukusa i u kulinarstvu je poznato kao delicatesa. Rijetki si ga mogu često priuštiti, međutim i tu dolazi do promjena. U posljednje se vrijeme u velikim trgovackim centrima jastoga ili hlapa može naći već za 100-120 kn po kilogramu. Na deklaracijama stoji da dolaze s Kube. Možda nisu ukusni kao naši jadranski, ali u odnosu na cijenu "naših" koji kod ribara koštaju i do 300 kn po kilogramu, dobri su za jelo koje ćemo vam preporučiti, a to je brodet.

Jastog na brodet

Potrebni sastojci:

- 1 jastog od oko 1 kg
- 1 dl maslinova ulja
- 1 kg svježih rajčica
- 250 g kapule
- žlica šećera
- 3-4 režnja češnjaka
- vezica peršina
- 2 dl suhog bijelog vina

Postupak

Na decilitru maslinovog ulja zarumene se sitno isjeckane tri-četri kapule. S kapulom se zaprži jedna žličica šećera. Kad kapula omekša, dodaju se narezane rajčice, 3-4 režnja češnjaka, narezanoj peršini i suho bijelo vino. Kada se nakon desetak minuta sve fino sjedini, doda se svježi jastog narezan na komade. Treba dobro paziti da se jastog ne prekuha. I to je to. Preporučujemo ga servirati sa zelenim lazanjama.

Oni koji si to odluče priuštiti, dobro će učiniti ako uz tu ambroziju, priređenu na bilo koji način, ne štede na kvaliteti vina. Tek će uz pravo lagano bijelo vino jastogov okus doći do punog izražaja.

Dobar tek!

